

LAUSUNTO

Helsinki, 11.6.2018

EDUSKUNNAN SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNTA

Viite: HE 52/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta

Asia: Kirjallinen lausunto

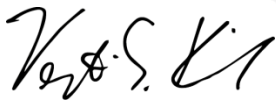
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry on valtakunnallisten sosiaali- ja terveysjärjestöjen kattojärjestö. SOSTE on sosiaali- ja terveyspoliittinen vaikuttaja ja asiantuntijajärjestö, joka rakentaa sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edellytyksiä yhteistyössä jäsenyhteisöjensä kanssa. SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n varsinaisina jäseninä on 230 valtakunnallista sosiaali- ja terveysalan järjestöä ja yhteistyöjäseninä 80 muuta sosiaali- ja terveysalan toimijaa.

Lisätietoja:

lakimies Kirsi Väättäminen, kirsi.vaatamoinen@soste.fi, puhelin 040 839 7913

erityisasiantuntija Ulla Kiuru, ulla.kiuru@soste.fi, puhelin 040 744 0888

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Vertti Kiukas

pääsihteeri

SOSTE

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
SOSTE Finlands social och hälsa rf
SOSTE Finnish Federation for Social Affairs and Health

www.soste.fi

SOSTE korostaa:

- Palveluntuottajalain (HE 52/2017 vp) 2§ lain soveltamisalasta ja sen rajaamisesta vastikkeellisiin palveluihin on erittäin tärkeä.
- Lain perusteluihin olisi hyvä vielä lisätä, että samalla kun järjestöjen tuottamat myytävät palvelut kuuluvat lain soveltamisalaan, niiden muun, osana yleishyödyllistä toimintaansa tekemän auttamistyön, on tarkoitus edelleen nykyiseen tapaan jäädä soveltamisalan ulkopuolelle.
- Pienten palveluntuottajien taloudelliset ja muut mahdollisuudet liittyä sote-tietojärjestelmiin on turvattava siten, etteivät esimerkiksi lisenssi- ja käyttöönottomaksut tai käyttöönottoon liittyvät tekniset seikat muodostu käyttöönoton ja käytön esteiksi.

Palveluntuottajalain (HE 52/2017vp) 2 §:ssä käsitellään lain soveltamisalaa ja suhdetta muuhun lainsäädäntöön. Sosiaali- ja terveysministeriön ehdotuksessa (lausuntopyynnön mukana tullut liite) sosiaali- ja terveysvaliokunnalle esitetään, että lakia ei sovelleta palveluihin, jotka ovat vastikkeettomia. Hallituksen esityksessä sanamuotoilu oli ”satunnainen tai vastikkeeton”.

SOSTE katsoo, että ministeriön ehdotus satunnainen-sanan poistosta on perusteltu, kuten myös lisäys koskien asiakasmaksulainsäädännön tai sen nojalla annettujen päätösten perusteella maksuttomia palveluja. Lisäksi SOSTE painottaa, että vastikkeettomien palvelujen jättäminen soveltamisalan ulkopuolelle on erittäin tärkeää seuraavista syistä:

Lakiesityksen 3§:n mukaan sosiaalipalvelujen määritelmä tulee sosiaalihuoltolain 14§:stä, jossa lueteltuja palveluja on tarkemmin kuvattu saman lain myöhemmissä pykälissä ja lain perusteluissa. Monet näistä sosiaalihuoltolaissa kuvatuista palveluista ovat sellaisia, joita myös pienet ja suuret sosiaalialan yhdistykset ympäri Suomen tarjoavat osana sääntömääräistä yleishyödyllistä toimintaansa, usein vapaaehtoisvoimin ja vertaistuen kautta.

Näitä ovat esimerkiksi käytännössä kaikkien potilas-, vammais-, päihde-, mielenterveys- ja lapsijärjestöjen netissä, puhelimessa ja paikan päällä tarjoamat erilaiset tuki-, palveluohjaus- ja neuvontapalvelut, ystävätoiminta, kohtaamispaikat sekä laaja vertaistukeen perustuvan ja osallistavan työn kirjo. Eli oikeastaan kaikki ihmisten arkielämään liittyvä ruohonjuuritason tuki. Kyse on alan yhdistystoiminnan ytimeen kuuluvista toimintamuodoista: tärkeästä, lakisääteisiä sosiaalipalveluja täydentävästä vapaasta kansalaistoiminnasta, jota ei voida rinnastaa elinkeinotoimintana harjoitettavaan, myytävään palveluun.

Nykyisessä laissa yksityisistä sosiaalipalveluista järjestölähtöinen auttamistyö onkin tietoisesti jätetty soveltamisalan ulkopuolelle. Sen 3§:n mukaan yksityisillä sosiaalipalveluilla tarkoitetaan vain palveluja, joita tuotetaan korvausta vastaan liike- tai ammattitoimintaa harjoittamalla. Ero näiden välillä tulee säilyttää myös tulevassa laissa.

Tulkintaepäselvyyksien välttämiseksi SOSTE esittääkin, että lain perusteluissa vielä erikseen selvennetään, että yllä kuvatun kaltainen toiminta jää tämän lain soveltamisalan ulkopuolelle.

§36 rekisteröintiin liittyvien kustannusten korvaaminen

Rekisteröintiin liittyvien kustannusten tulisi olla kohtuullisia, jotta pienet palveluntuottajat pystyvät jatkamaan toimintaansa. Jo nyt esimerkiksi pienemmät järjestölähtöiset palveluntuottajat kokevat KANTA-maksut liian korkeana, ja niiden toiminta voi vaarantua tulevaisuudessa liian korkeiden hallintomaksujen vuoksi.

Muita yksittäisiä huomioita

SOSTE pitää tärkeänä, että Valviralle ja Aville (jatkossa valvontaviranomainen) osoitetaan valvontatyöhön riittävät resurssit.

Lisäksi asiakkaan näkökulma, osallisuus ja kuuleminen potilasturvallisuuskysymyksissä tulisi huomioida riittävästi lain toimeenpanossa.